

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

311.3

Hely

Idő

" 1921

Személy

Helyszám

312. 1921

Szerző:

Cím:

Beszélő számok, látogatás a főváros statisztikai hivatalában

Forrás:

Bp. Hírlap.

Bp.

1921. V. 15.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Beszélő számok.

- Látogatás a főváros statisztikai hivatalában.
- Hogyan dolgozzák föl a népszámlálás eredményeit? —

A május langyos szellője, tavaszi melege fut át a fővároson... Dél van, a Belváros kirakatai vakítva verik vissza a tűző nap sugarait, az ablakok mindenfelé tárva-nyitva, virág virít mindenütt.

És a Szervita-tér 8. sz. házában porlepett hivatali szobákban sok fiatal nő görnyed az íróasztalok fölött. Előttük sok-sok fehér lap, melyeken számok végtelen sora sorakozik hosszú oszlopokban egymás alá. Statisztika. Adatok, kérdések és számok, számok.

A főváros statisztikai hivatalában járunk. Nemrég népszámlálás volt Magyarországon, Budapestnek egyes jellemző adataira volnánk kíváncsiak.

Thirring Gusztáv dr. igazgató lekötelező kedvességgel maga vezet végig a hivatal szobáin és közben nagy részletességgel magyarázza, hogy miképpen készül a statisztika, hogyan születik meg az a rengeteg sok szám, mely a hatalmas statisztikai évkönyvekben mutatja, hogy a magyarság évenként hány lélekkel gyarapodott, hányan haltak el belőle, mutatják, hogy Budapesten hány ház épül egy évben, hány lakás van, hány szoba van és

még az Isten tudja hányféle körülményt mutatnak.

A népszámlálást Budapesten tudvalevően 10 nap alatt végezték el. 1000 számláló-járásban dolgoztak a számláló-biztosok, mindegyik 2—3 házból szedte össze a lapokat, mintegy 800—1000 darabot. A biztosok a lapok összegyűjtéséért a belső területen 50 fillért kaptak laponként, míg a külső területen egy koronát. Huszezerhusz házból körülbelül 230.000 lakás érkezt a statisztikai hivatalhoz és ezt a hatalmas anyagot 80 ember 9 nap alatt dolgozta föl különböző szempontokból. Eleddig csak a lélekszám, a nem, a felekezet szerinti megoszlást öntötték számokba. Thirring dr. munkatársai, nagyobbára lányok, asszonyok, kik a lészthivatalokban is dolgoznak, másutt is.

Mindegyik szobában 4—5 nő dolgozik egy fogalmazó vezetője alatt. A népszámlálás lapjai már nincsenek a főváros statisztikai hivatalában, hanem átküldötték a Központi Országos Hivatalnak, mely az új választójogi tervezet céljaira készít belőlük elsősorban statisztikát, továbbá a menekültek számát állítja össze és így csak hónapok múlva kerül vissza a népszámlálás adatai a fővárosi hivatalhoz. Csak akkor kerülhet sor a népszámlálás tulajdonképpeni feldolgozására, hogy miképpen oszlik meg a főváros lakossága, foglalkozási ágak, család állapot, kor stb. szerint. Addig a főváros statisztika

hivatala a régi restanciákat dolgozza föl. Az asztalok mindenütt ívekkel, kötegekkel tele, emitt az üzletnyitások, megszüntetések és áthelyezések statisztikája készül nyolc esztendőre visszamenőleg, amott az építkezések, letelepedések kimutatásain dolgoznak bámulatos szorgalommal és hihetetlen pontossággal.

Az üzletnyitások nyolc évi statisztikáján pl. négy nő dolgozik egy álló hónapig szakkaótlanul. Betekintünk az építkezési statisztikába. 1913-ban épült Budapesten 519 ház. — 1919-ben 8 földszintes viskó... 1920-ban 26 ház, köztük egy kétemeletes is... Az építkezések statisztikája köszön van már a lakások száma szerint is. 1913-ban 3608 lakás keletkezett 7504 szobával. 1919-ben 8 lakás 14 szobával. Ezt a hétesztendei anyagot három hét alatt dolgozta föl négy hölgy és egy fogalmazó.

1913-ban az építkezés 84 és fél millió koronába került Budapesten, 1920-ban 104 millióba, de ebből a Haditermény új palotája egymaga 45 millióba került. És 1913-ban huszszor annyit építettek, mint a múlt évben.

A hölgyek szeme már káprázik a sok számtól. Két óra elmúlt már, még mindig dolgoznak, osztályozzák a Törzslapokat, Értesítéseket és a rengeteg munka eredménye egy-egy sor szám, majd újabb sor és végül egy összesítés: egy hatalmas számjegy...

Thirring dr. előszobájában a titkárnő is számol. Ellenőrzi a künn feldolgozott statisztikai lapokat. Bucsuzóban ezeket mondja: